

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Commentarius in universam Aristotelis - Cod. Ettenheim-Münster 157

Aristoteles

[S.l.], 1611

Capvt Secvndvm

[urn:nbn:de:bsz:31-117375](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-117375)

item et transpositio aduersus negandi ut patet ex
Fon. l. 8. c. 133, et .l. 3. c. 7. de appollentia q̄ do
et una ex hoc *folis* cap. desumpta est et bene
Fon. disceda; utilis. n. est ad dubias et obscuras
enuntiationes melius intelligendas et pbandas.

CAPVT SECVNDVM De enuntiationibus coniungendis et disiungendis.

*o coniuictio est
cuigati subiectum
ma dicitur est
et se se unum mult
categoriam gongu.*
Quid sit enuntiatio de *extremo* coniuicto et simplici
dicit Fon. l. 3. c. 5. in fine. Circa qua *folis*
hic duas quaestiones foit se soluit. Prima q̄
licet diuisa quibet in predicatione qua tradit exp.
Regula. licet diuisa quibet in predicatione qua tradit exp.
Quando duo termini egales. Prima est, quando duo termini
accident alicui tertio
non licet diuincta ei dunt alicui tertio
giungere.
sicut, tuum non licet diuincta giungere; neq. n.
recte gcludes hoc modo Socrates est bonus et for
crates est musici; Ergo Socrates est bonus musici;
qa musica et bonitas moralis sunt in se dispa
rata et non equaliter accidunt. Similiter ei
forma ex his disiunctis non ualebit illatio gien
ita Socrates est albus, Socrates est Philosophus; Ergo
Socrates est albus phly.

2.
 Quando 2. termini inter se vicissim sibi accidunt etiam non valet consequentia a distinctis ad iuncta ut modo exempla quae alium p[ro]p[ri]e accidit p[ro]p[ri]o ac p[ro]p[ri]o albo non valet Socrates est albus Socrates est p[ro]p[ri]o, Ergo est albus p[ro]p[ri]o.

3.
 Quando 2. distinctis predicatis altera a se g[er]it in altero sine explicite sine implicite o[mn]ino potest g[er]i iunctim predicari in una enunciat[i]o[n]e. Exemplum explicite dat Aristoteles hoc. Socrates est homo albus et Socrates est albus ergo Socrates est homo albus albus, committeret in manifesta negatio sine maiori eisdem repetitio. Exemplum implicite predicati apud eundem Aristoteles est hoc. Socrates est Socrates Socrates est homo Ergo Socrates est Socrates homo quam sequentiam ait non valere eo quod fiat inepta negatio: cui exemplo etiam hoc addit. Socrates est homo, Socrates est bipes. Quia bipes, loco essentialis, differt hominis. Ergo Socrates est homo bipes quae implicita negatio quae implicite in Socrates g[er]it homo in p[ro]p[ri]o exemplo et in hoc p[ro]p[ri]e implicite etiam in hoc g[er]it bipes ex g[er]it. Exemplis discimus apud Aristoteles o[mn]ino solam committi negationem quae bis idem verbum expressis repetitur veluti est Homo albus albus reiecta

una. facile idem fit veluti Socrates est homo
animal, vel homo rationalis. Cum enim in homine sit
animal et rationale duo predicatur homo etiam pre-
dicatur at et rante. +

Quando duo predicata respectu unius facti ita se habent
ut posterius predicatum vel sit prioris predica-
ti differre essentialiter ut rante respectu animalis, vel
saltem accidentalis constitutus in prioris predica-
to unum per accidens ut albedo respectu hominis
tunc a disiunctis ad iuncta valet consequentia
ut Socrates est animal, et Socrates est rationalis
Ergo Socrates est animal rationale: et Socrates
est homo Socrates est albus. Item Socrates est ho-
mo, albus.

Secunda questio est quare per predicatis iunctis licet
divisa concludere. Prima Regula.

Quando plura predicata ita dicuntur de uno
sicut ut posterius predicatum prioris repugnet tunc
non licet iuncta divisim predicari neque
valent similes. Item Socrates est homo mortuus Er-
go est homo. Vel Socrates est homo piety: Ergo
Socrates est piety Socrates est rex in comedia: Ergo
est rex sunt etiam plerumque sophismata a Socrate
ad Plato.

Quando duo predicata iuncta ita inter se sunt affecta, ut
 alteram per accidens h. e. alteri predicati beneficium
 et non p se ipsam de se ipso predicatur tunc etiam o
 ualeat dicitur. Exemplum artis est Homerus, est Poeta
 Igitur Homerus est. Cui simile est n. q. hoc Homerus est
 Homo uel animal igitur Homerus est. Ex quo exemplo
 manifesta generum l. r. c. 3. n. r. nra Tertia q. tra Fors.
 expli cata nimirum uerbum Est in enunciatione
 textu uidentis predicati alias sane ista enuncia
 tio Artis non foret de iuncto extremo sed tunc im
 plici si uerbum est tunc est copula. Similiter non
 recte pp hanc regulam concluderetur: Socrates est bonus
 musici igitur Socrates est bonus. Quia ista So
 crates artis musica de qua iuncta enunciatio
 loq. Socrati o. que nit p se ipsa sed soliq. musica
 beneficium cui prime auudit: Huc etiam pertinet q. o
 plura e. g. d. e. Artis quod sub fine ca. vitiis legitur. No
 ces ut chymara est opinabile: Igitur non ces e.
 uel Chymara est eas raris. Igitur Chymara est on
 uel igitur Chymara est. 8.
 A corinthis ad diuana ualeat sequenti pro ambo
 predicata p se que ueniunt fortis et in textu se se no
 redugnant ut Socrates est Homo alio: Ergo Socras
 tes est Homo.

CAPUT TERCIUM ET QUARTUM

Capite 3. *Præter* diuisa enunciatiõ simplici quæ tunc septem
in absoluta et Modale multa tractat de modo doli
um oppositione et æqpollentia q̄ in a. Fox. satis
explicent. l. 3. a. c. g. usq; ad. 14. a nobis omittuntur.

Capite ultimo *Præter* Chorozidis loco quærit utrum
affirmatiõ magis contraria sit negatiõ q̄ ut huic; *Dispositio*
est casta; *Præter*; Nullus homo est iustus an potius affir-
matiõ aliqua contrarij de eodem facto ut hoc *Dispositio* homo
est iniustus. *Præter* a. contraria late patet de
sunt quod opposita, ac præterquam dissoluta. q̄
in vocalibus enunciatiõibus eandem pertractat in opi-
nionibus, intelligens nonne opium mentales enunciati-
ones quas *Præter* a. arguit, magis inter se contrarias
esse si eandem altera de eodem facto neque h. idem p̄
raturam quod in altera affirmatur quam si affir-
matur prædicatum prioris enunciatiõis prædicatum
contrarij sine oppositam habet. n. o. nisi q̄ accidit. h.
E. beneficio aliqua negatiõ inclusa prioribus. et q̄
contrarias. Quare huic opinioni: Omne bonum est bonum
p̄ se contrariam esse docet hanc. Nullum bonum est bonum
p̄ accidens vero istam: De bonum est malum: Pari